

A TARTALOMBÓL:

GYERMEKINFORMATIKA

BLOG 2

MÓDSZERTAN 4

AKTUÁLIS 15

PÁLYÁZATOK 19

KÖNYVAJÁNLÓ

ESEMÉNY 20

INSPIRÁCIÓ

HÍRLEVELE

TARTALOM

KOZMA LÁSZLÓ IX. ORSZÁGOS INFORMATIKA ALKALMAZÓI TANULMÁNYI VERSENY

A „KOZMA LÁSZLÓ ORSZÁGOS INFORMATIKA ALKALMAZÓI TANULMÁNYI VERSENY”-nek immár komoly hagyományai vannak. A 2010/2011-es tanévben 9. alkalommal került megrendezésre. [tovább](#)

Az ISZE Informatika–Szakmaiság–Eredményesség pályázatának eredményei

Köszönjük minden pályázó értékes munkáját és gratulálunk a nyerteseknek! A nyertes pályázatok honlapunkon elérhetőek. <http://www.isze.hu> [tovább](#)

Így játszunk egy újbudai oviban informatikát

Óvodánk Budapesten, a XI. kerületben, Újbuda szívében helyezkedik el, egy csendes kis utcában, parkokkal övezve. [tovább](#)

Tanulási orientáció vizsgálata az ISZE Tehetségpont

„ISZE Tehetségiskola” programjában

Az ISZE Tehetségpont – Alulteljesítő Tehetségesekért Tanári Műhelye „ISZE Tehetségiskola” elnevezéssel 60 órás tehetséggondozó programokat indít alulteljesítő tehetséges tanulók részére. [tovább](#)

Tehetséggondozó program a százhalombattai Kőrösi

Csoma Sándor Általános Iskolában.

60 órás tehetséggondozó program indítására kaptunk lehetőséget a 2010-2011-es tanévben. Az egész tanév iskolánk fennállásának 20. évfordulója ünneplésének jegyében zajlott, így nem volt kérdés, hogy milyen címet adjunk a projektnek, milyen témát dolgoztassunk fel a tanulókkal. [tovább](#)

Az ISZE Tehetségsegítő Tanácsa és Országos Szakmai Munkaközösségének beszámolója

2011. május 21-én megalakult az ISZE Tehetségsegítő Tanácsa és Országos Szakmai Munkaközössége. [tovább](#)

KOZMA LÁSZLÓ IX. ORSZÁGOS INFORMATIKA ALKALMAZÓI TANULMÁNYI VERSENY

A „KOZMA LÁSZLÓ ORSZÁGOS INFORMATIKA ALKALMAZÓI TANULMÁNYI VERSENY”-nek immár komoly hagyományai vannak. A 2010/2011-es tanévben 9. alkalommal került megrendezésre. A verseny meghirdetője: Informatika - Számítástechnika Tanárok Egyesülete. A verseny egésze 2 kategóriát érint, az 5-6. és a 7-8. évfolyamot.

A 2010/2011-es tanévben az összesen: 1796 jelentkező aránya az évfolyamok között a következőképpen oszlott meg: 5. évfolyamos 355 fő, 6. évfolyamos 577 fő, 7. évfolyamos 370 fő, 8. évfolyamos 494 fő versenyző.

A verseny első fordulójának témája „Az erdők nemzetközi éve” volt. A második forduló témájául „A víz világnapját” választottuk, míg a harmadik fordulón „Afrika napja” volt a téma. A döntőnek Százhalombatta adott helyet.

Az első iskolai forduló után az 5. évfolyamos versenyzők közül 101-en érték el 50% feletti pontot, 37-en 80% felett teljesítettek, így ők részt vehettek a második regionális fordulón. A 283 fő 6. évfolyamos versenyző közül, akik 50% felett teljesítettek az első fordulóban, 33 fő 95% felett teljesített így részt vehetett a második, regionális fordulón. 72 fő 7. évfolyamos versenyző közül 28-an érték el 70% feletti eredményt, a 141 fő 8. évfolyamos versenyző közül 34 fő 80% feletti eredményt ért el és vett részt a regionális fordulón, melyet 12 helyszínen bonyolítottunk le.

Regionális helyszínek voltak: Általános Iskola, Makó, Vásárhelyi Pál Általános Iskola Kecskemét, Kazinczy Ferenc Gimnázium Győr, Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola Zalaegerszeg, Arany János Általános Iskola Lenti, Cholnoky Jenő Általános Iskola Veszprém, Tarczy Lajos Általános Iskola Pápa, Debreceni Egyetem Kossuth L. Gyakorló Általános Iskola Debrecen, Petőfi Sándor Tagintézmény Sátoraljaújhely, Berzsenyi Dániel Általános Iskola Kaposvár, Kandó Téri Általános Iskola Budapest,

ISZE, Budapest. A döntőn 40 versenyző mérte össze tudását: 11 fő 5. évfolyamos, 11 fő 6. évfolyamos, 7 fő 7. évfolyamos és 11 fő 8. évfolyamos versenyző.

Amíg a zsűri javított, közönségtalálkozót szerveztünk a PC Guru és a GameStar újságíróival. Vendégünk volt Miguel, a Pc Guru szerkesztője és Gyu, a GameStar szerkesztője. A versenyzők és kísérőik beszélgethettek a téma szakértőivel, a számítógépes játékokról, a legfrissebb számítástechnikai fejlesztésekről.

A döntő valamennyi résztvevője oklevelet kapott, és kategóriánként az első 6 helyezett tárgyjutalomban részesült. A 7. és 8. évfolyamos versenyzők közül a legtöbb pontszámot elért versenyző viselheti az „Informatikus Diák” címet. Az idén 93,5 ponttal Stumphauer Nóra 7. osztályos tanuló (Kandó Téri Ált. Isk. Budapest) nyerte el az informatikus diák címet.

A verseny feladatai és pontozásuk letölthetők az ISZE honlapjáról.

http://www.isze.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=74&Itemid=85

Ridzi Gizella
Kozma Országos Versenybizottság

AZ ISZE INFORMATIKA—SZAKMAISÁG—EREDMÉNYESSÉG PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYEI

Köszönjük minden pályázó értékes munkáját és gratulálunk a nyerteseknek! A nyertes pályázatok honlapunkon elérhetőek. <http://www.isze.hu>

Név	Intézmény	Kategória	díj
Almási Zsuzsanna, Szépné Vinczencz Katalin	Csicsergő Óvoda, 1173 Budapest XVII., Kaszáló u. 48.	Óvoda	1. díj, kis iPod, nagy hangfal
Pányiné Segesdi Nóra	K-ÁMK Körösi Csoma Sándor Általános Iskola, Tatabánya	Alsó tagozat	1. díj, laptop
Farkasné Holpert Judit	Szenczi Molnár Albert Reformá- tus Általános Iskola, 1188 Budapest XVIII., Nagykö- rösi út 55-57	Alsó tagozat	különdíj, iPod Nano
Sipos Zsoltné	Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Kö- zépiskola és Alapfokú Művé- szetoktatási Intézmény Gyakor- ló Iskolája Eger	Felső tagozat, humán	1. díj, iPod Nano, kis hangfal
Molnár Katalin	Száraznád Nevelési-Oktatási Központ, 1158 Budapest XV. Pattogós u. 6-8.	Felső tagozat, SNI	különdíj, nagy hangfal
Gyurkó Gábor	Kertvárosi Általános Iskola Eöt- vös József Székhelyiskola, Za- laegerszeg	Felső tagozat, reál	1. díj, okostelefon
Nemes-Nagy Katalin Erika	Zsombó-Csólyospálos Közsé- gek Általános Iskolája, Óvodája, Alapfokú Művészoktatási Intéz- mény Kós Károly Általános Is- kola és AMI, Zsombó	Felső tagozat, reál	különdíj, kis iPod, kis hangfal
Veszelszkiné Huszárik Ildikó	Bibó István Gimnázium, Kiskun- halas	Középiskola, humán	1. díj, laptop
Scheuer Zsuzsa	Batthyány Kázmér Gimnázium, Szigetszentmiklós	Középiskola, reál	1. díj, okostelefon

A további pályamunkák között válogatva - szerkesztett formában - az Inspiráció hasábjain közlünk folyamatosan IKT-s jó gyakorlatokat, minden pályázati kategóriából. Először egy óvodai pályázatot mutatunk be.

IGY JÁTSZUNK EGY ÚJBUDAI OVIBAN INFORMATIKÁT!

•
•
•

Sok gyerek „brillírozott” a laptop kezelésével. Egy két alkalom után már tudták, hogyan, mit, hova kell bedugni, és hogyan kell a laptopot elindítani

1. Bemutakozás (az oviról, rólunk, pedagógusokról)

Óvodánk Budapesten, a XI. kerületben, Újbuda szívében helyezkedik el, egy csendes kis utcában, parkokkal övezve. A kerület gyors fejlődésének köszönhetően sok család költözik Újbudára, és közvetlenül az óvoda környékére. Pedagógusaink arra törekednek minden nap, hogy kisóvodásaink a lehető legjobb körülmények között fejlődjenek, nevelődjenek. Ezért mindenféle eszközzel, játékokkal, programokkal, kirándulásokkal igyekszünk színesebbé, érdekesebbé tenni óvodásaink életét. Az óvoda vezetője, Karkus Mihályné mindenben támogatja pedagógusait, és igyekszik a még kiaknázatlan területeket is ezen a téren felfedezni, és újítani a pedagógiai módszereken, eszközökön.

Így történt, hogy egy éve egyik óvodásunk édesanyja pár napra behozta hozzánk, a cégétől kölcsönkapott „Smart digitális táblát”, amivel a csoportok felváltva játszhattak. Hatalmas sikere volt a gyerekek között, mindenki játszani akart vele, kivétel nélkül. 2009 őszén megkereste óvodánkat egy doktorandusz hallgató, Pasaréti Ottília (ELTE), aki egy, még kísérleti stádiumban lévő, óvodásoknak készült meseszerkesztő programot mutatott be az óvoda vezetőjének, illetve két óvodapedagógusnak. Természetesen nyitottak voltunk, és már meg is beszéltük a felkészítés menetét. Hetente két-három alkalommal került sor a meseszerkesztő program tanulására. Miután elsajátítottuk az alapokat, jöhetett a nagy lépés: bevittük a

meseszerkesztőt az óvoda laptopján egyik nagycsoportunkba, és egyszerre három- négy kisgyerek ismerkedhetett vele. Az rögtön kiderült, hogy a laptop-hoz tartozó egér túl nehezen kezelhető a gyerekeknek, a mérete miatt, így következő alkalomra egy kisebbet szereztünk be.

Sok gyerek „brillírozott” a laptop kezelésével. Egy-két alkalom után már tudták, hogyan, mit, hova kell bedugni, és hogyan kell a laptopot elindítani. Megkezdődtek a munkálatok: rajzolhattak, próbálhatták a különböző színeket, formákat. Jól haladtunk, nagyon élvezték. Majd Ottíliával megbeszéltük, hogy egy rövidebb mesét, amit már tanultak, hozzon el nekünk előre elkészítve, és játszanak azzal. Az első mesénk így a „Répa” mese lett. Ők hívták elő és rajzolták meg a hiányzó szereplőket, állították fel a sorrendet és még mikrofonba is elmondhatták a mesét. A végeredmény az lett, hogy ők alkották meg újra a „Répa” mesét és el is mesélhették. Nagyon élvezték.

2. „Smart digitális tábla bemutatása a gyerekeknek (ismerkedés és a szabályok)

Amikor a „Smart” táblát megkaptuk, azonnal megragadtuk a lehetőséget, és

a meseszerkesztő programot azon folytattuk tovább a gyerekekkel. Így összekapcsoltuk a lehetőségeket a gyerekek számára a digitális táblánál. Tudtuk, hogy bármilyen eszközt is viszünk be egy csoportba, minden gyerek játszani akar vele, így a fokozatosságot tartottuk a legfontosabbnak. Fontos volt, hogy, mint bármilyen játéknál, itt is tudják a szabályokat és tartsák is be azokat, azután mindenki ismerkedhetett a tábla eszközeivel (tábla érintése, ceruzák, szivacs), játszhatott vele. Az idő előrehaladtával a tábla számukra már nem volt újdonság, eszköz volt, amellyel szabadon játszhattak a felnőtt felügyelete mellett, a szerepe, mint bármelyik játékeszköz a csoportszobában. Szociális készségeik is ehhez mérten alakultak: először még mindenki türelmetlen volt a másikkal szemben, az volt számukra a legfontosabb, hogy minél többet lehessenek egyedül a táblánál. Majd egyre türelmesebbek lettek, segítőkészek és figyeltek egymásra. Figyeltek a sorrendre is, hogy ki ki után következik, aki elakadt rajzoláskor, segítettek neki. Aki egy játéknál nem tudott továbbhaladni, szintén számíthatott a többiek segítségére. Ezek voltak az első lépések.

3. Fokozatok (rajzolás, meseszerkesztő, játékok, játékos feladatok)

Érdekes volt figyelni, hogy a gyerekek milyen könnyedén kezelték a táblát, miután megmutattuk nekik, hogy miket lehet vele csinálni. Először rajzolgattak céltalanul, és azt élvezték, hogy a ceruza milyen nyomot hagy, és színeket váltogattak. Igyekeztek az összes formát, figurát, amit a tábla eszköztárából elő lehetett hívni kipróbálni. Pár alkalom után már próbálkoztak egyszerűbb rajzokkal, de a tábla mérete miatt az arányokat a megrajzolt dolgok között még nehezen találták el. Sokszor kellett egymás után megmutatni nekik, hogy menjenek távolabb a táblától, és messziről nézzék meg, amit rajzolnak, akkor könnyebb lesz az arányokat eltalálni. Az első játékokat, feladatokat több hónapos rajzolgatás előzte meg. Ezt fontosnak tartottuk, mert azok a gyerekek is szívesen rajzolnak a táblánál, akik egyébként sima rajzpapíron nem (ez leginkább a fiúkra volt jellemző). Ottlíával ebben az időszakban leginkább a meseszerkesztő programot használtuk hetente egyszer-kétszer, azon kívül hagytuk a szabad rajzolást a

táblán. Sokféle, az aktuális projektjeinkhez kapcsolódó mesét készítettünk a gyerekekkel. Nagyon szépen és gyorsan fejlődött a csoport rajzkészsége, lassan már a fiúk egyik kedvenc időtöltése a rajzolás

lett még az asztalnál is! Jól kidolgozott, szépen megformált, részletgazdag rajzok készültek a táblánál.

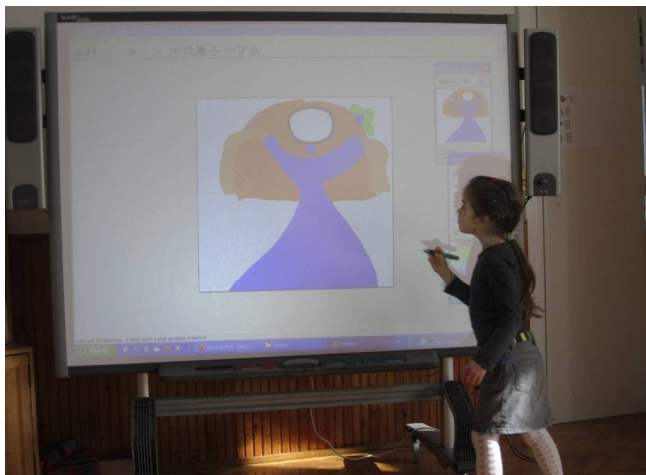
A gyerekek minden eszközt ismertek, és használták is azokat. Pár hónap elteltével különböző, az ő korosztályuknak megfelelő és az aktu-

ális projektünkhöz kapcsolódó játékokkal ismertettük meg őket (Pl.: évszakhoz kapcsolódó öltöztetős játékok, memory-k, puzzle-k, kirakós játékok stb.). Később a délelőtti fejlesztésekbe belecsempésztük a tábla adta lehetőségeket. Igyekeztünk az eszköz segítségével a gyerekekhez eljuttatni „egy kis részletet a világból”. A tábla segítségével azok a gyerekek is aktívabbak voltak, akik egyéb tevékenységben visszahúzódóak. Mindig szívesen vállaltak bármilyen feladatot, és ha nehezebb is volt számukra a táblánál adott feladat, akkor is megpróbálták megoldani, vagy megoldottuk együtt.

4. Ugyan olyan, mint bármi más játék a csoportban

Manapság mindenki úgy gondolja, hogy a számítógép a jövőnk. Már kisiskolás korban tanítják a számítógép kezelést a gyerekeknek, sőt, sok családban van számítógép, így a gyerekek már korán, akár óvodáskorban kapcsolatba kerülnek vele. Mégis sok még az előítélet. Amikor szóba került, hogy lehetőségünk lenne egy ilyen táblát birtokolni és akár a munkánkhoz is felhasználni, felmerült bennünk a kérdés: Rendben, de hogyan? És mik a határok?

Sokat gondolkodtunk ezekről a kérdésekről, és végén arra jutottunk, hogy hatalmas lehetőség van a kezünkben, csak jól kell kihasználnunk. Fontos, hogy a gyerekeknek a „digitális tábla” csak egy játék legyen a sok közül. Ugyan olyan felhőtlenül játszanak rajta, mint bármi más, hiszen elvünk, hogy a gyermekek tevékenykedés közben, játszva tanulják meg az őket körülvevő világot. Az óvodás korú gyermek gondolkodása, ismeretszerzése cselekvésbe ágyazott, vagyis tudása tartósabb, biztosabb akkor, ha tapasztalás útján szerzi meg azt.

Nekünk pedagógusoknak kell megmutatni a gyerekeknek és szüleiknek, hogy a számítógép adta lehetőségek között van olyan is, amely óvodáskorban is alkalmazható, csak megfelelően, fokozatosan kell felépíteni:

A meseszerkesztő program, a játékok, a rengeteg szabad rajzolás, a projekt tervezeteket még színvonalasabbá, érdekesebbé tevő különböző játékos feladatok, stb.

5. Digitális tábla alkalmazása egy óvodai projekthez

Egy olyan témát választottunk, amely az óvodai életben, a mindennapok során bármikor előtérbe kerülhet. Az óvodai projekten keresztül szeretnénk szemléltetni, hogyan működik ezzel a projekttel kapcsolatban, egy óvodai csoportban az általunk használt Smart digitális tábla.

Fejlesztési lehetőségek a „Testünk” témakörben

Előkészületek: Fénykép készítése a gyerekekről, amelyet közösen megnézünk.

A külső világ tevékeny megismerése:

Beszélgetés a családról, kinek hány testvére van, ki kivel él együtt, kinek, hogyan néznek ki a rokonai (külső jegyek), azután csoporton belül a gyerekek összehasonlítása (külső jegyek alapján). Az internet segítségével olyan képeket, fotókat nézegetünk, gyűjtünk, amelyek segítik az óvodásokat a testrészek pontos megnevezésében, funkciójukban formájukban. Kisgyermekkorú fotók nézegetése, közben megbeszéljük ki mennyit változott (testkép).

Matematikai fejlesztés:

Képek összehasonlítása a mostani önmagunkkal (kisebb- nagyobb, stb.) A tábla segítségével méretek összehasonlítása; formák felismerése, megnevezése. Lehetőség nyílik a folyamatos matematikai ismeretszerzésre, például: alacsonyabb - magasabb, szélesebb - keskenyebb, rövidebb - hosszabb, ok-okozati összefüggések feltárására, szemléltetésére.

Vizuális nevelés:

A már korábban elkészített fotókat felhasználva, a gyerekek a táblán maguk lehetnek (én tudat erősítése) egy általuk elképzelt mese szereplői. A fényképeket kiszínezhetik, rajzolhatnak rá (szín- és formavilág, kis- és nagymozgások gyakorlása, fejlesztése). Mese háttérrel készíthetnek maguknak, és akár még óvodás társukat is belevonhatják a mese történetébe.

Ének, énekes játékok:

Zene hallgatás a tábla segítségével, a felkínált zene-művek közül a gyermekek választhatnak. A dal ritmusának tapsolása; halk és hangos zene kézzel történő mutatása, szemléltetése a táblán keresztül (lehalkítom a zenét és mutatom a gyerekeknek a két tenyeremet nyitva, egymás felé és közel tartva: ez. a halk zene. Hangos zenénél a zenét felerősítem, majd a tenyereimet egymástól távol tartom).

Mesehallgatás:

Találd meg a kakukktójást! A feldolgozott meséből szereplőket rajzolunk a táblára és egy nem odaillő szereplőt vagy tárgyat.

Vers:

Kedvenc vers jelenetének lerajzolása a táblánál. Tükörkép rajzolása: a táblára húzok egy vonalat, majd rajzolk egy formát az egyik oldalára. A feladat: a tükörkép megrajzolása.

6. Összefoglalás

Amit a pályázaton keresztül szerettünk volna szemléltetni, az csak egy töredéke annak, amit ennek az eszköznek a segítségével a mindennapokban csinálunk. Ugyan rövid ideje foglalkozunk az informatikával óvodánkban, a fejlődés máris óriási.

A közoktatási intézmények a gyermekek nevelését-oktatását biztosítják egészen a felnőtt korig, ebben nekünk, óvodapedagógusoknak az a feladatunk, hogy a szülőkkel együtt, közösen neveljük gyermekeiket és segítsük őket abban, hogy életkori sajátosságait figyelembe véve használják a számítógépet. Egy hatalmas lehetőséget és feladatot kaptunk a digitális táblával: ismerjük meg, tanuljuk meg kezelni, és mutassunk meg, használjunk mindent, ami egy óvodás korú gyermek fejlődését elősegíti!

Balogh Éva

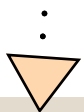
info@nyitnikekovi.ujbuda.hu

XV. HUNGAROLOGO KONFERENCIA

Idén a tizenötödik alkalommal rendezte meg a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság MicroWorlds Logo Szakosztálya a Logo programnyelvvel és a Logo-pedagógiával foglalkozó szakmai tanácskozását 2011. június 9-én, az Óbudai Egyetemen.

A konferenciáról részletesen következő számunkban írunk, ám addig is olvasóink figyelmébe ajánljuk az egyik meghívott külföldi előadó, Pavel Boytchev (Szófia Egyetem, Bulgária) Elica-Logo-ban alkotott Mandelbrot-ábráinak a konferencián is bemutatott, Seduction (Csábítás) c. filmjét:

<http://www.youtube.com/watch?v=93akxnQ1xxw&feature=related>

Fülöp Márta Marianna

A 2011. május 21-én megalakított Tehetségsegítő Tanácsunk is kiemelt feladatként kezeli az alulteljesítő esélytéremtő tehetséggondozását, a tehetséggondozási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítását.

A TANULÁSI ORIENTÁCIÓ VIZSGÁLATA AZ ISZE TEHETSÉGPONT „ISZE TEHETSÉGISKOLA” PROGRAMJÁBAN

„ISZE Tehetségiskola” program ismertetése

Az ISZE Tehetségpont – Alulteljesítő Tehetségesekért Tanári Műhelye „ISZE Tehetségiskola” elnevezéssel 60 órás tehetséggondozó programokat indít alulteljesítő tehetséges tanulók részére. A programba 5-6 általános iskolából, iskolánként 2-3 olyan tanulót válogatunk be, akiknek iskolai teljesítménye nem igazolja a képességei szerinti elvárásokat, erős oldaluk nem tud megfelelően kibontakozni, megmutatkozni.

Az ISZE Tehetségpontban a fejlesztés alapvetően informatikával történik, de mindvégig figyelünk a kreativitás- és társaskészségek fejlesztésére is. A program keretében tanulásmódszertani foglalkozásokra is sor kerül, ahol a tanulók az iskolai tananyag feldolgozását és elsajátítását megkönnyítő módszereket ismernek meg. Kiemelt szerepet kap a gondolatterkép módszere, amely minden tanuló tanulását segíti, de különösen előnyös és hasznos a másként tanulók esetében.

A 60 órás tehetséggondozó program második felében a tanulók egy projektet terveznek. A projekt elkészítése további lehetőségeket biztosít a gyerekek erősegeinek megmutatkozására, a kreativitás kibontakoztatására. A gyerekek munkáiból kiadvány készül.

A szakirodalom, tapasztalatunk, tanári és szülői visszajelzések alapján – a tehetséggondozó programunk erősíti a tanulók önbizalmát, a kompetencia-érzésüket, ennek eredményeképpen

bátrabban vállalnak feladatokat; bátrabban mutatják meg kortárscsoportjuknak, hogy ők miben jók. Mindez sikerélményhez vezet, amely hosszabb távon megmutatkozik a tanulási motiváció erősödésében, jobb tanulmányi eredmények elérésében és sikerebb pályaválasztásban.

A program keretén belül tanári és szülői fórumokat, találkozókat szerveztünk, ahol lehetőség nyílik: tanár – szülő – pszichológus és tehetségfejlesztő – fejlesztőpedagógus találkozóra, megbeszélésre, tanácsadásra.

A vizsgálat célkitűzései

- (A) Az ISZE Tehetségpont – Alulteljesítő Tehetségesekért Tanári Műhelyének „ISZE Tehetségiskola” programjaiban beválogatott tanulók tanulási orientációjának vizsgálata, összefüggések feltárása
- (B) A vizsgált csoport jellemzőinek összevetése a kontroll csoport jellemzőivel.

A vizsgálati minta

- vizsgált csoport: az „ISZE Tehetségiskola” 2010/2011. tanévben lezajlott programjának csoportja, 7. évf. tanulók
- kontroll csoport: a 2009/2010. és 2010/2011. tanévben lezajlott „ISZE Tehetségiskola” programokba beválogatott tanulók saját iskolai osztálytársai/ csoporttársai, összesen 212 fő a következő 8 általános iskolából:

- Harrer Pál Általános Iskola (III. ker.);
- Bárczi Géza Ált. Iskola (III. ker.);
- Bajza Utcai Ált. Iskola (VI. ker.);
- Csata Utcai Ált. Iskola (XIII. ker.);
- Ének-Zenei-Testnevelési Ált. Isk. (XIII. ker.);
- Vizafogó Ált. Iskola (XIII. ker.);
- Diadal Úti Ált. Iskola (XVII. ker.);
- Dózsa György Ált. Iskola (Dunaújváros).

Alkalmazott vizsgálati módszer

Kozéki és Entwistle tanulási orientáció kérdőíve (1986) – 1. sz. melléklet

A kérdőív bemutatása:¹

A kérdőív alkalmas a mélyrehatoló, a szervezett és a reprodukáló stratégiák szerepének megállapítására. A tanulói válaszok alapján megállapítható, hogy az adott tanulási stratégia mennyire meghatározó a tanuló tanulási módszerei között. A kérdőív 60 kérdésből áll. Minden azonos számra végződő tétel egy-egy alskálába tartozik. (pl. 1, 11, 21, 31, 41, 51) Így a 60 kérdés 10 alskálába sorolható.

Ezek az alskálák a következők:

MÉLYREHATOLÓ

- Mélyrehatoló: a megértésre való törekvés, az új anyag kapcsolása az előzőhöz, saját tapasztalatok alapján önálló kritikai véleményalkotás
- Holista: nagy összefüggések átlátása, széles áttekintés, (túl) gyors következtetés
- Intrinsic: a tantárgy iránti érdeklődés, lelkesedés a tanulás iránt

REPRODUKÁLÓ

- Reprodukáló: mechanikus tanulás, részletek megjegyzése, a struktúra tanártól várása
- Szerialista: tényekre, részletekre, logikus kapcsolódásra koncentrálás, a tiszta rendszer, a formális tanítás kedvelése
- Kudarckerülő: állandó félelem a lemaradástól, a másiktól rosszabb teljesítménytől

SZERVEZETT

- Szervezett: jó munkaszervezéssel a legjobb eredmény elérése

- Sikerorientált: törekvés a legjobb teljesítményre az önértékelés fenntartása érdekében
- Lelkiismeretes: törekvés a megkövetelt tökéletes végigvitelre az élvezetről való lemondás árán is
- A fenti három csoportba nem tartozó elem:
- *Instrumentális (kiegészítő): csak a bizonyítványért, a kvalifikáció előnyeért, vagy külső nyomásra tanulás.*

A tanulóknak az egyes tételeket a, b, c, d, e betűk egyikével kell jelölni. Válaszmódok:

- a: teljesen egyetértek
- b: részben egyetértek
- c: félig-meddig egyetértek
- d: többnyire nem értek vele egyet
- e: egyáltalán nem értek vele egyet.

Az „a” válasz 5 pont, a „b” 4 pont, a „c” 3 pont, a „d” 2 pont, „e” 1 pont. Az azonos skálába tartozó tételekre adott válaszok pontértékét összeadva megkapjuk az adott skála, összetevő pontértékét. Az egyes összetevők pontértékének meghatározása után, meghatározható a 3 fő stratégia (mélyrehatoló, reprodukáló, szervezett) pontértéke is. A pontértékek rangsorba állításával, a tanulóknál megállítható, hogy melyik a tanulók preferált tanulási módszere.

Eredmények

A tanulási stratégiák összetevőinek jellemzői: A kontrollcsoportot homogénnek tekintettem. A tanulási orientációs kérdőív tíz összetevőjének értékei rangsor formájában kifejezik, hogy mely tanulási módszerek dominálnak az adott csoportban. A vizsgált és a kontrollcsoportban az orientációs kérdőív tíz összetevőjének értékeit rangsor formájában az alábbi táblázatok mutatják

1. A kérdőív és a vizsgálat menetének leírása: Balogh László: *Iskolai tehetséggondozás, Debrecen 2004, 360-378. o.*

Kontrollcsoport		n=212	Vizsgált csoport		n=17
Alskála megnev.	érték		Alskála megnev.	érték	
Lelkiismeretes	24,14		Holista	22,38	
Szervezett	23,81		Instrumentális	21,25	
Mélyreható	23,48		Mélyreható	21,25	
Reprodukáló	23,24		Intrinsic	20,38	
Holista	22,86		Sikerorientált	19,88	
Intrinsic	22,19		Szerialista	19,75	
Szerialista	21,00		Lelkiismeretes	19,56	
Sikerorientált	20,48		Kudarckerülő	19,13	
Kudarckerülő	20,29		Reprodukáló	18,94	
Instrumentális	18,86		Szervezett	17,38	
1. táblázat			2. táblázat		

(A) Az ISZE Tehetségpont – Alulteljesítő Tehetségekért Tanári Műhelyének „ISZE Tehetégiskola” programjaiban beválogatott tanulók tanulási orientációjának vizsgálata, összefüggések feltárása

A konkrét tanulási módszerek közül a holista, a nagy összefüggések megragadása a rangsor elején (1.), míg a reprodukáló, a részletek megjegyzése a kapott értékek szerint a 9. helyen áll. Ez azt jelenti, hogy a vizsgált csoport tanulói az információt globálisan dolgozzák fel, teljesen háttérbe szorítva a szisztematikus gondolkodást.

A két összetevő együttes elemzése különösen jelentős, mert rávilágít arra, hogy a vizsgált csoport tanulói gyorsan átlátják a problémákat és gyorsan, néha túl gyorsan hoznak megoldásokat. Összetett feladatoknál azonban elengedhetetlen a több ismeret, a megoldás menetének átgondolása, a lépésről-lépésre történő feladatmegoldás, az elemzés. A kérdőív holista és reprodukáló összetevőjének elemzése alapján a vizsgált csoport fejlesztésében előtérbe kell helyezni a metakognitív stratégiák² megismertetését.

Az alapvető metakognitív stratégiák: az új tudás már meglévőhöz kapcsolása; a gondolkodási stratégia tudatos megválasztása; az értelmi folyamat tervezése, nyomon követése és értékelése. A rangsorban az instrumentális, a külső nyomásra történő tanulás, csak a bizonyítványért, a kvalifikáció előnyeiért tanulás - az előkelő 2-3. foglalja el. Ez összhangban áll az alulteljesítő tehetséges tanulók külső kontrollos attitűdjével, a felelősség környezetre hárításával. A rangsor közvetlen következő eleme az intrinsic összetevő, a tantárgy iránti érdeklődés, a lelkesedés

a tanulás iránt. A 2-3. helyre sorolt instrumentális és a 4. helyre sorolt intrinsic összetevő értékelése nem mond ellent egymásnak, mert az alulteljesítő, de tehetséges gyerekeknek van erős oldaluk. Az alulteljesítő tehetségesek rendelkeznek olyan érdeklődési területtel, amelyen motiváltak, amelyben elmélyednek, és amely területnek valóságos szakértői. Ezt igazolják a vizsgált csoportban felvett érdeklődéstérkép és egyéni kognitív profil vizsgálatok is.³

A szerialista összetevő pozíciója (6.) és értéke (19,75) igazolja, hogy a vizsgált csoportnál háttérbe szorul a részletekre koncentráció. Ez a válasz szépen összecseng a rangsorban 1. helyet elfoglaló holista, a nagy összefüggések megragadása összetevő megítélésével.

A lelkiismeretes – törekvés a megkövetelt tökéletes végig vitelére az élvezetekről való lemondás árán is – összetevőt (7.) a tanulás iránti lelkesedés, az intrinsic összetevővel (4.) együttesen érdemes vizsgálnunk.

A kérdés összetett, mert az alulteljesítő esetében is, azoknál a tevékenységeknél, ahol érdeklődésüknek és képességszintjüknek megfelelő a feladat ott megvan a kellő belső motiváció, lelkesednek a tanulás iránt és törekednek a teljesítményre. Ezt igazolják, a kérdőív legmagasabb átlagpontszámokra értékelt kérdései is: „Azt szeretem csinálni, amiben a saját ötleteimet, fantáziámat használom.” (4,38) és „Azt szeretem, ha a tanárok sok szemléltető példát, saját tapasztalatot említenek, hogy megértessék velünk a dolgokat” (4,31).

Motívatlanságuk elsősorban ott mutatkozik meg, ahol a feladat, az elvárás szintje nem igazodik a tanuló képességszintjéhez. Az alulteljesítő így a kudarc elkerülése végett, kerülni fogják a feladat elvégzését, nem viszik végig a folyamatot. Ez a probléma a reális önbizalom, önértékelés kérdését is felveti. Az alulteljesítőknél a tehetséggondozás során így különösen fontos, hogy segítsük az elfogadás, a reálisabb énkép kialakulását.

2. Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny – A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek, Génius könyvek 12, 64-67. o.

3. Gyarmathy Éva. (2009) Kognitív Profil Teszt. Iskolakultúra 3-4. 60-73

A rangsort a Szervezett – jó munkaszervezéssel a legjobb eredmény elérése elem zárja. Kigyűjtöttem és rangsorba helyeztem a szervezett skálához tartozó hat kérdés (8., 18., 28., 38., 48., 58.) átlagpontszámát

18.	Az írásbeli feladatok végzésekor nem szoktam kifutni az időből.	3,75
38.	Ha rosszul csináltam valamit, mindig megpróbálok rájönni az okára, hogy legközelebb jobban csináljam.	3,69
48.	Ha a körülmények nem megfelelőek a tanuláshoz, mindig próbálok segíteni rajtuk.	3,63
58.	Gondosan megtervezem a tanulási időmet, hogy minél jobban hasznosíthassam.	3,00
8.	Nagyon jól be tudom osztani a tanulásra szánt időmet.	2,94
28.	Mindig gondosan megszervezem a munkámat.	2,88

3. táblázat

A táblázat adataiból látható, hogy a vizsgált csoport – a tehetség gondozó programba beválogatott alulteljesítő tehetséges tanulók csoportja – a szervezéssel, a feladatok ütemezésével kapcsolatos kérdésekre: „Mindig gondosan megszervezem a munkát” (2,88); „Nagyon jól be tudom osztani az időmet” (2,94) adták a legalacsonyabb pontértéket.

Ez az eredmény igazolja, hogy az alulteljesítőket meg kell tanítani olyan hatékony gondolkodási eszközök alkalmazására, amelyeket életvitelükben is használni tudnak. Ilyen eszköz például a pókára, amely nem csak a tanulásban, hanem a mindennapi életben, a munkában is jól alkalmazható. Egy pókára segítségével felvázolható például a tanulás szervezete is.⁴

(B) A vizsgált és a kontroll csoport jellemzőinek összehasonlítása.

A vizsgált és a kontroll csoport jellemzőit az összetevők rangsora és az összetevők pontszáma alapján hasonlítottam össze. A 4. és az 5. táblázat adatai tükrözik, hogy

- eltérés mutatkozik a vizsgált és a kontroll csoport esetében az összetevők rangsorbeli pozíciójában. Szembetűnő a szervezett; a lelkiismeretes; holista; a reprodukáló összetevők pozíciója közötti különbség.

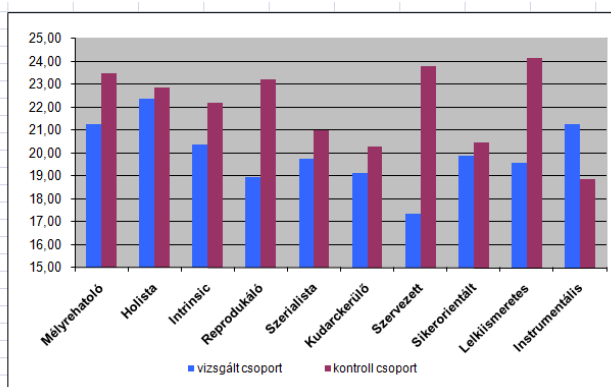
Összetevő	vizsgált csoport	kontroll csoport
Mélyreható	2-3	3
Holista	1	5
Intrinsic	4	6
Reprodukáló	9	4
Szerialista	6	7
Kudarckerülő	8	9
Szervezett	10	2
Sikerorientált	5	8
Lelkiismeretes	7	1
Instrumentális	2-3	10

4. táblázat

- eltérés mutatkozik a vizsgált és a kontroll csoportban az azonos összetevők átlagpontszámában. A kontroll csoport tanulói az instrumentális összetevő kivételével, valamennyi összetevőnél magasabb értéket jelöltek meg. A szervezett; a lelkiismeretes; holista; a reprodukáló összetevők átlagpontszáma jelentősen magasabb a kontroll csoportban.

Összetevő	vizsgált csoport	kontroll csoport
Mélyreható	21,25	23,48
Holista	22,38	22,86
Intrinsic	20,38	22,19
Reprodukáló	18,94	23,24
Szerialista	19,75	21,00
Kudarckerülő	19,13	20,29
Szervezett	17,38	23,81
Sikerorientált	19,88	20,48
Lelkiismeretes	19,56	24,14
Instrumentális	21,25	18,86

5. táblázat

Zárógondolatok – az alulteljesítő tehetséges tanulók beválogatásáról

A tanulók „ISZE Tehetségiskola” programba jelölésekor első körben tanáraiknak megítélésére⁵ alapoztunk. Ez a megközelítés ugyan szubjektív jellegű, de több meghatározott szempont szerint történt. Így a tanárnak mérlegelni kellett az alulteljesítő tanuló tehetségét jelző tulajdonságokat;⁶ az alulteljesítés háttérében álló okokat;⁷ a tanuló érdeklődését és nem utolsósorban a konkrét tehetséggondozó program, az „ISZE Tehetségiskola” program nyújtotta fejlődési lehetőségeket. Figyelembevettük a szülőket; a kortárscsoport és a tanuló saját véleményét is.⁸ A programba való beválogatás után, alkotó közegben folytattuk a tehetségazonosítást. Megfigyeltük a tanulók tehetségét, motivációját, kitartását. Erős és gyenge pontjaiknak feltérképezésére kognitívprofil tesztet és érdeklődéstérképet használtunk. A program időtartama alatt elvégeztünk néhány tehetségszűrővizsgálatot és tesztelést is. Ennek keretében került sor a tanulási orientáció tanulmányozására is.

A vizsgálat során: a programba beválogatott csoport jellemzőinek és a kontrollcsoport jellemzőinek összevetéséből igazolódott, hogy a tanárok nagyon jól ismerik tanítványaikat. Éppen azokat a tanulókat javasolták a tehetséggondozó programba, akiknek az adott közösségből a leginkább szükségük volt erre a fejlesztésre.

Zárógondolatok – az „ISZE Tehetségiskola” jövőjéről

Az „ISZE Tehetségiskola,” 60 órás tehetséggondozó programot két alkalommal valósítottuk meg a 2009/2010. és a 2010/2011. tanévben – OKA II és OKA II/1 pályázatok támogatásával. A 2010/2011. tanévben az ISZE mentorálása mellett Dunaújvárosban, Várpalotán és Százhalombattán a program helyi körülményekhez adaptált iskolai változata futott, egész tanévet felölelő, órarendbe beépített szervezeti keretek között. Dunaújvárosban és Várpalotán saját-, a Százhalombattai program pedig ISZE finanszírozással valósult meg.

Jelen vizsgálatban az életkori szempontok figyelembevétele miatt a vizsgált csoportot csak a 2010/2011. tanévben megvalósított programunkba

beválogatott tanulók és a dunaújvárosi szakkör 7. évfolyamos tanulói alkották. Ezáltal erősen lecsökkent a vizsgált tanulók köre.

Az így kapott kisszámú minta miatt, a vizsgálat során nem végezhettem el a szignifikancia és korreláció vizsgálatokat. Az „ISZE Tehetségiskola” tehetségpontos, illetve iskolai változatát szeretnénk folytatni a jövőben is. Megvalósításához figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat; szponzorokat, támogatókat keresünk. A 2011. május 21-én megalakított Tehetségsegítő Tanácsunk is kiemelt feladatként kezeli az alulteljesítő esélyteremtő tehetséggondozását, a tehetséggondozási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítását. Az újabb programok indításával jelentősen bővülne a kontrollcsoport és a vizsgált csoport létszáma, így egy reprezentatív mintán elvégezhető lenne a teljes statisztikai elemzés.

Irodalomjegyzék

Balogh László: Iskolai tehetséggondozás, Debrecen 2004

Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny – A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek, Géniusz könyvek 12, 2011

Gyarmathy Éva. (2009) Kognitív Profil Teszt. Iskola-kultúra 3-4. 60-73.

Gyarmathy Éva: Diszlexia. A specifikus tanítási zavar. Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2007

Gyarmathy Éva: A tehetség fogalma, összetevői, típusai és azonosítása, ELTE Eötvös Kiadó, 2006

Kristen Nicholson-Nelson: A többszörös intelligencia, SZIA könyvek sorozat, 2007

A tanulási orientáció kérdőív letölthető: <http://www.isze.hu/kerdoiv.doc>

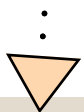
Fülöp Márta Marianna
ATTM vezető

5. Gyarmathy Éva: A tehetség fogalma, összetevői, típusai és azonosítása, ELTE Eötvös Kiadó, 2006

6. Kérdőívek, megfigyelési szempontsorok

7. Másiként tanulás szociokulturálisan hátrányos helyzet

8. Kristen Nicholson-Nelson: A többszörös intelligencia, SZIA könyvek sorozat, 2007 - Tanulói TI- Kérdőív

Ridzi Gizella

A tehetséggon-
dozó program-
tól azt vártuk,
hogy erősödjön
a tanulók önbi-
zalma, ennek
eredményekép-
pen bátrabban
merjenek
feladatokat
vállalni.

TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM A SZÁZHALOMBATTAI KŐ- RÖSI CSOMA SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN.

Az ISZE Tehetségponttól 60 órás tehetséggon-
dozó program indítására
kaptunk lehetőséget a 2010-2011-es
tanévben. Az egész tanév iskolánk
fennállásának 20. évfordulója ünneplé-
sének jegyében zajlott, így nem volt
kérdés, hogy milyen címet adjunk a pro-
jektnek, milyen témát dolgoztassunk fel
a tanulókkal.

A témaválasztást nagyban befolyá-
solta az, hogy milyen szakos pedagógu-
sok jelentkeztek a programra: angol,
ének, technika, könyvtár és informatika,
valamint az, hogy a fejlesztés alapvető-
en informatikával történjen.

Először a tanulókat választottuk ki az 5.
évfolyamról, mert úgy gondoltuk akkor
tudnak a tanulók a legtöbbet profitálni a
programból, ha minél kisebbek, így a
jövőben is folytathatjuk velük az elke-
zett munkát. Olyan angol nyelvet tanuló
tanulókat választottunk, akiknek iskolai
teljesítménye nem igazolja a képessé-
geik szerinti elvárásokat, erős oldaluk
nem tud megfelelően kibontakozni,
megmutatkozni, mert nem elég aktívak
az órákon, nem vállalnak külön felada-
tokat, pedig mi azt gondoljuk róluk, hogy
többre képesek. A tehetséggon-
dozó programtól azt vártuk, hogy erősödjön
a tanulók önbizalma, ennek eredmé-
nyeképpen bátrabban merjenek feladatokat
vállalni; merjék megmutatni a kortárs
csoportjuknak, hogy ők miben jók. Mind-
ez sikerélményhez vezet, amely hosz-
szabb távon megmutatkozhat a tanulási
motiváció erősödésében, jobb tanulmá-
nyi eredmények elérésében. (az ISZE

központi szakköreinek tapasztalatai
alapján)

A következő tehetségterületek fejleszté-
sét tűztük ki célul:

- matematikai-logikai tehetségterület
- nyelvészeti,
- testi-kinesztetikus, manuális
- térbeli
- zenei,
- interperszonális,
- intraperszonális

A kollegák elkészítették az időkeretük-
nek megfelelő tananyagfejlesztés táblá-
zatát, amelyben megfogalmazták fej-
lesztési céljait, hogy milyen formá-
ban, milyen új ismeretekkel gazdagítják
a tanulók tudását. A feladatok gyakorla-
tiasak, játékosak és az életkori sajátos-
ságoknak megfelelőek voltak. Minden
foglalkozáson igyekeztünk IKT eszközö-
ket használni.

Könyvtár: papíralapú és digitális archí-
vumok használata, anyaggyűjtés, rend-
szerezés számítógéppel.

Angol: folyamatos jelen idő szerkeze-
tek ismertetése, illetve begyakorlása,
nyelvtani szerkezet elmélyítése interak-
tív táblás feladatokkal, a szavak az el-
készítendő projekt végső termékének
szókincsét figyelembe véve kerültek
kiválasztásra.

Zene: elsődleges cél a kreativitás és
improvizációs készség fejlesztése,
hangszeres zene (ritmus- és dallam-
hangszerekkel) - Orff-módszer, hangfel-
vételt készítése.

Technika: fotózás, videózás, montázsolás, képek digitalizálása, festés, színek harmóniája, papíralapú albumkészítés, CD-borító tervezése, digitális albumkészítés.

A foglalkozások időpontjának tervezésénél figyelembe vettük, hogy a tanulók hetente csak egy-két foglalkozáson vegyenek részt, ami 2. illetve 4 órát jelentett, így nem terheltük meg őket. Minden pedagógus feljegyzést készített a foglalkozásokról azért, hogy a többi pedagógus tudjon építeni a már tanultakra. Nagyon sok ötlet hangzott el a kollegák részéről, ami elindított egy együttgondolkodást a témában.

A könyvtári foglalkozáson kigyűjtött, az iskola életét, hagyományait ábrázoló képekből prezentációt készített minden tanuló, a képek feliratait begépeltek, megformázták. Az angol órákon gyakorolt és megfogalmazott képfeliratokat a prezentáció képei alá írták. Megismerkedtek a Windows Movie Maker programmal. Minden tanuló készített egy filmet. Alkalmaztak áttűnéseket és video effektusokat, mindenki címet adott a filmnek, illetve megszerkesztette a stáblistát a film végére. A film alá zenét tettek, az iskolánk 20. évfordulója alkalmából készült „Kőrösi dal”. A tanulókból összeállt alkalmi zenekar Orff hangszereken megtanult két dalt, amelyekről video és hangfelvételt készítettünk. Minden digitális anyagot CD-re írtunk, CD-borítót terveztünk.

A téma feldolgozásával sikerült a tanulók kommunikációs készségét, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációját, kezdeményező készségét és vállalko-

zói kompetenciáját, hon- és népismereti valamint európai azonosságtudatát, esztétikai- művészeti tudatosságát és kifejezőképességét, digitális kompetenciáját fejleszteni.

Minden résztvevő pozitív diszkriminációként élte meg a foglalkozásokat. A tanulási intelligenciák szerinti módszer megkönnyítette a csoportok, párok szervezését, hatékonyra és örömtelivé tette mind a diákok, mind a tanárok számára az eltöltött időt. A foglalkozások során a tanulók kezdeményezőkézsége javult, az önkéntes jelentkezők száma megnőtt. Mindezeket kamatoztatva a projektmunkában való részvétel mindenki számára élvezetes és kreatív volt.

A program végére kreatív produktumok születtek, amit a tanulók bemutattak egymásnak, osztálytársaiknak és szüleiknek egyaránt: kétnyelvű (magyar-angol) képfeliratok, filmek, prezentációk, plakátok, CD-borítók, hangfelvétel.

Nagyon örülünk annak, hogy ilyen lehetőséget használhattunk ki és 60 órában együtt dolgozhatott ez a kis csapat.

A programban résztvevő pedagógusok óradíját 60 órára az ISZE fizette. Köszönet érte!

Ridzi Gizella
műhelyvezető

Tehetséggondozó program 2010-2011

Kőrösi Csoma Sándor
Általános Iskola és AMI
Százhalombatta

Résztvevők

Tanulók:

- Elcsics Gergely 5.a
- Gere Viktor 5.a
- Nyári Bernadett 5.a
- Udvarhelyi Alexandra 5.a
- Csóka Benjámin 5.b
- Horeczky Zsolt László 5.b
- Nagy Viktória 5.b
- Nagy Vivien 5.b
- Riehl László Dávid 5.b
- Szemere Martina 5.b
- Pallag Márk 5.b
- Völgyesi Bence Tibor 5.
- Weress Barnabás 5.b

Tanárok: Bercsényiné Kántor Judit (angol), Jobbágy Miklósné (technika), Miklós László (angol), Násztorné Réczy Éva (ének-zene), Ridzi Gizella (informatika), Szatmári Zoltán (könyvtár)

Tartalom

- A program bemutatása
- A résztvevők által készített filmek
- A résztvevők által készített prezentációk
- Filmek, életképek
- Plakátok
- Dalok a résztvevők előadásában

Előadók: Nyári Bernadett, Udvarhelyi Alexandra, Csóka Benjámin, Horeczky Zsolt László, Nagy Viktória, Nagy Vivien, Szemere Martina, Pallag Márk, Völgyesi Bence Tibor, Weress Barnabás

Orff dallamhangszereken

Tanár: Násztorné Réczy Éva (hegedű)

MEGALAKULT AZ ISZE TEHETSÉGSEGÍTŐ TANÁCSA SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉGE

2011. május 21-én megalakult az ISZE Tehetségsegítő Tanácsa és Országos Szakmai Munkaközössége. Az eseményre egy Országos Szakmai nap keretében került sor, amelyet „Az eredményesen működő területi tehetségsegítő szolgáltatások térségi (országos) hálózatának kialakítása és a már jelenleg is sikeresen működő térségi hálózatok támogatása” című OKA XVIII-as pályázat támogatott. A Szakmai nap délelőtti programját: tehetség-, hálózat és digitális kreativitás témájú plenáris előadások alkották. Ezt követően megalakult a Tehetségsegítő Tanács. Délután az ISZE műhelyekben kerekasztal megbeszélések folytak.

ISZE Országos Tehetségsegítő Tanácsa tagjai:

- Dr. habil. Gyarmathy Éva PhD, MTA tudományos főmunkatárs Budapest
- Fülöp Márta Marianna ISZE alelnök, Tehetségpont- és ATTTM vezető, tehetségfejlesztési szakértő, Budapest
- Königné Ferencz Zsuzsanna tehetségfejlesztési szakértő, ISZE Tehetségiskola programvezető, Érd
- Merényi Ádám támogató, Microsoft Magyarország
- Oros Róza szakkörvezető, SNI adaptációs szakértő Kisújszállás
- Ridzi Gizella Kozma Műhelyvezető, szakkörvezető, Százhalombatta
- Széplakiné Józsa Erika LOGO versenyszervező, Eger
- Szécsiné Festő Hegedűs Margit Dusza Versenyszervező, progTankör Műhely vezető, Szolnok
- Tóth Györgyné jó gyakorlat alkalmazó, szakkörvezető, Dunaújváros
- Oláhné Balogh Éva Harrer Tehetségpont vezetője, tehetségfejlesztési szakértő, Budapest
- Nagy Dóra Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Gimnázium Tehetségpont vezetője, tehetségfejlesztési szakértő, Budapest

Beszámolók a kerekasztal megbeszélésekről

Tehetséggondozás a középiskolákban

A szekció vendége Merényi Ádám volt, aki a tehetséggondozás kapcsán arról beszélt, hogy nagyon fontos lenne a versenyeken eredményesen szereplő diákok életútjának követése, mert az informatikai cégek szívesen megkeresnék ezeket a fiatalokat, hogy munkát ajánljanak nekik.

Az előadást követő beszélgetésben a résztvevő kollégák közül többen beszámoltak a versenyeken eredményesen szereplő tanítványaik egyetemi tanulmányairól, illetve az azt követő sikereikről.

Beszéltünk röviden arról is, hogy a Dusza Árpád Országos Programozói Emlékverseny versenyszabályain, a feladatok jellegén, a szervezés módján a következő tanévben még nem változtattunk. Azt viszont figyelembe kell vennünk, hogy a 9-10. osztályosok többsége kevés programozási ismerettel rendelkezik, ezért az ő számukra kiírt feladatnak jóval könnyebbnek kell lennie, mint a 11-13. évfolyamosoknak szántnak.

/Szécsiné Festő-Hegedűs Margit, ProgTanKör
műhelyvezető/

Tehetséggondozás az általános iskolában I. (30-60 órás szakkörök)

A szekció feladata volt az ISZE Tehetségiskola program, illetve az ISZE kezdeményezésére és szakmai irányításával működő külső helyszíneken szervezett szakkörök munkájának bemutatása, a tapasztalatok összegzése és megosztása volt.

Elsőként Königné Ferencz Zsuzsanna az ISZE Tehetségiskola oktatója számolt be a központban működtetett Alulteljesítő tehetségesek számára szervezett foglalkozásokról, az év során begyűjtött tapasztalatokat mutatta be, központba helyezve az általa alkalmazott gondolatterkép használatának előnyeit és egyúttal bemutatta a tanulók által készített gondolatterképeket is.

A második részben a dunaujvárosi Dózsa György Általános Iskola két fiatal, agilis pedagógusa számolt be az iskolában szervezett két 60 órás szakkör munkájáról.

Halács Mónika tanítónő fényképes bemutatóval illusztrálta a Végtelen történet című szakkör egész éves munkáját. A tehetséggondozó programba alsós tanulókat vontak be a tanítók ajánlása alapján. Az éves tematika a néprajz köré szerveződött (tájegységekhez kapcsolódva), azonban több kompetencia terület fejlesztése (szövegértés-szövegalkotás, IKT, önismeret, néptánc, népzene) volt az egyik cél, a másik pedig a tanulói motiváció növelése olyan témák beillesztésével, amelyek a tanulói életkornak megfelelőek voltak.

A felső tagozat számára tervezett tehetséggondozó programot Molnár Attila történelem tanár mutatta be. A cél szintén az alulteljesítő tehetségesek gondozása volt. Az iskola három pedagógusa által kidolgozott szakköri program az informatikára épült, komplex egységet alkotva a történelmi ismeretekkel, bevonva a matematika kompetenciák közül a tanulói térképészeti fejlesztését, térépítő programok használatát.

A beszámolók után a szekció résztvevői között kötetlen beszélgetés alakult ki, mindenki a saját iskolájának példáit, próbálkozásait hozva példának. Végző konklúzióként megállapítottuk, hogy a mai társadalmi viszonyok és erkölcsi értékrendben az iskolának

még nagyobb szerep jut az alulteljesítő tehetségesek felkutatásában és fejlesztésében.

/Tóth Györgyné, jó gyakorlatot alkalmazó iskola igazgatója, ISZE vezető oktató/

Tehetséggondozás az általános iskolában II.

LOGO Verseny

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) és az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete (ISzE), az Oktatási Minisztérium támogatásával és az ALADDIN Alapítvány a diákinformatikáért támogatásával immár másfél évtizede 1998 óta minden évben meghirdeti a Logo programozási versenyt. A verseny lebonyolítása négy korcsoportban történik és három fordulóból áll. Évről évre a közel 200 iskolából 3000 főnyi tanuló méri össze tudását. A feladatok megoldása nem kis kihívás a tanulóknak. Néhány sorban szeretném összefoglalni mi is az az ismeret, amit a tanulóknak tudniuk kell a sikeres versenyzés érdekében.

Milyen ismeretekre van szükségük?

A legkisebbeknek, a 3-4. osztályos tanulóknak szükséges a Logo nyelv grafikai utasításainak ismerete, az előre-hátra és a jobbra-balra parancsok gyakorlott használata, amelynek segítségével elemi és összetett alakzatok megrajzolására képes, tud eljárásokat írni, eljárásokat paraméterezni. Ismeri a szabályos és nem szabályos sokszögek, valamint ezekből származtatható rajzok, csillagok, körök, körívek

rajzolásának algoritmusait. Képes zárt területek befestésére. Szükséges a sorminták, területminták (mozaikok) rajzolása. Talán a legfontosabb a Logo-szerű gondolkodásmód.

A második korcsoportnak az 5-6. osztályos tanulók-nak mindezek mellett egyre bonyolultabb ábrák megoldása szükséges. A feladatokban itt már a rekurzió is megjelenik: fák, indák, spirálok, fraktálok rajzolása formájában.

A harmadik korcsoportban a 7-8. osztályos tanulók-nál a versenyeken gyakran előforduló rekurzióval megoldható feladatok, egyre bonyolultabbak. Egyre több gyakorlást igényelnek aminek eredménye lesz a feladat típusának gyors felismerése, gyorsabb megoldása. Itt már a Logo nyelv szövegkezelő függvényei is előkerülnek, azok alkalmazása szövegfeldolgozási feladatokban, illetve a Logo nyelv rajzoló és szövegkezelési lehetőségeinek összekötése szöveges paraméterrel vezérelt rajzolás.

A negyedik korcsoportban a 9-10. osztályos tanulók-nál lista kezelési ismeretek is szükségesek a feladatok megoldásához.

Összegző gondolataimat (Seymour Papert) mondataival zárnám:

„Logo-környezetben nem a számítógép programozza a gyereket; a viszony megfordul: már jóval iskoláskor előtt a gyerek irányít. És miközben gondolkodni tanítja a számítógépet, felfedező munkába kezd saját gondolkodásáról.”

*/Széplakiné Józsa Erika, LOGO Versenyszervező,
ISZE vezetőoktató/*

Tehetségazonosítás az ISZE Tehetségiskolában (tehetségazonosítás, hatások, kutatás)

A kerekasztal megbeszélésén az ISZE Tehetségiskola programvezetői, a beválogatott tanulók saját iskolai tanárai és a program iránt érdeklődő partnereink vettek részt. A szekció keretében bemutattuk az Alulteljesítő Tehetségesekért Tanári Műhely tehetségazonosítási módszereit; az érdeklődés és a motiváció feltérképezésének fontosságát. Beszélgettünk az alulteljesítő tehetségeket gondozó ISZE Tehetségiskola 60 órás programjához kapcsolódó

kutatásról, valamint a 60 órás programok hatásairól, a programvezetők és a tanulók saját iskolai tanárainak tapasztalatairól.

„Ezúton szeretném megköszönni hivatalosan is a lehetőséget, hogy diákokat küldhettünk az alulteljesítő tehetséges gyerekek segítő tanfolyamra. A választás nem csak a tehetségük miatt, hanem azért is esett rájuk, mert körülményeik nem tették volna lehetővé, hogy hasonló jellegű oktatásban részesülhessenek. Ezek a tanfolyami órák sok örömet szereztek nekik. Itt az iskolában mindig mesélték, hogy mikkel foglalkoztak, merre jártak. Büszkén mutatták az Internetre felkerült videót, a többiek kicsit irigykedtek is. Évvégi eredményeik alapján az első 5-ben végeztek az osztályban. Mivel jövőre pályaválasztás előtt állnak, sokat segíthet az a tapasztalat, amelyet a foglalkozásokon sajátítottak el.” /Nyári László informatika tanár, Csata Utcai Általános Iskola/

A szekciófoglalkozás zárásaként Oláhné Balogh Éva, a Harrer Tehetségpont vezetője, tehetségfejlesztési szakértő ismertette a tehetségpontjukban megvalósuló jó gyakorlatot, az elért eredményeket. Végül körvonalaztuk az OKA XVIII-as pályázat keretében tehetségpontjaink közötti együttműködést: 30 órás tehetséggondozó program kihelyezését a Harrer Tehetségpontba.

/Fülöp Márta Marianna, ATTTM műhelyvezető/

Tehetséggondozás az általános iskolában III – Kozma László Verseny

A Kozma László Országos Informatika Alkalmazói Tanulmányi Verseny az idén 9. alkalommal került megrendezésre. A versenyre minden évben egyre többen jelentkeznek. A verseny az informatika-alkalmazói ismeretek, az ismeretek készség szintű használatának egységes, versenykeretek közötti mérését, az informatika tantervi követelményei alapján történő tehetséggondozás folyamatának elősegítését teszi lehetővé.

A kerekasztal megbeszélésen a szekcióban résztvevő versenybizottsági tagokat nagyon megihlette Dr. Kárpáti Andrea „Digitális kreativitás” című előadása. Az a javaslat fogalmazódott meg bennünk, hogy a következő tanévben a verseny X. évfordulója kapcsán egy érdekes, újszerű 21. századi versenyt szervezünk. A verseny felfogásában, feladataiban és értékelésében is újszerű elvárásokat támasztana a felkészítő tanárokkal és a diákokkal szemben is. Csapatversenyre gondoltunk. Kompetencia alapú, kreativitást fejlesztő versenyt szeretnénk szervezni. Közösségi hálózat segítségével a verseny folyamán a résztvevők a jelentkezés után megismerik egymást, lehetőségük nyílik a kiíróval és egymással való konzultációra is.

Fontos újdonság a döntő értékelése, ami nyilvánosan zajlana, a versenyző csapatok is pontozzák az ellenfeleket. A következő feladat a részletes versenykiírás kidolgozása lesz.

/Ridzi Gizella, Kozma Műhely vezetője/

Gyógypedagógiai szekció megalakulása

A délután folyamán a 6. szekcióban, a Gyógypedagógiai csoportban kilenc fő tanácskozott arról, hogyan lehetne még hatékonyabban felhasználni az informatika adta lehetőségeket, a különleges bánásmódot igénylő tehetséges tanulók megsegítésében. A tanácskozáson résztvevő kollégák a fogyatékkal élőket minden területről képviselték (konduktív neveléstől a hallás- és látássérülésig, tanulásban, értelmileg akadályozott).

A beszélgetés során jó gyakorlatokat mutattak be a résztvevők, amelyek alapjai lehetnek egy szélesebb körű, közös munkának. Így merült fel egy levelezős informatikai verseny lehetősége, amelyet a tatányai Éltes Mátyás Általános Iskolából érkezett Pomázi Zsóka mutatott be. Ezt a versenyt igyekeznek ki szélesíteni megyei-, régiós- és országos fordulókkal.

A műhely feladata lenne a verseny népszerűsítése és az abban való részvétel. A kaposvári Duráczy

József EGYMI-ből (Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény) Szabó János ismertette a résztvevőkkel, hogy az intézményük most akkreditáltat egy 30 órás IKT tréninget, amely az SNI eszközök használatára is megtanítja a pedagógusokat. Jó gyakorlatként mutatott be egy multimédiás szakkört hallássérült gyerekek számára. Nádor László programozó segítségét ajánlotta fel a résztvevőknek speciális programok adaptálásával kapcsolatosan. Bemutatta azokat a lehetőségeket, amelyekben ő, mint programozó tud segíteni a programok egyénre, sérülés specifikusra szabásában. Már jó néhány program elérhető a www.gyite.hu honlapon. Nagy Gábor, az ajkai Molnár Gábor EGYMI-ből a számítógépes adatrögzítő szakma tanulásának lehetőségét mutatta be. Szatmáriné Mályi Nóra a VEPSZ igazgatója, Vencéről elmondta, hogy nekik kistérségre van ráhatásuk. A náluk működő EGYMI eszközkölcsonzót üzemeltet, amelyben különböző szoftverek állnak rendelkezésre a tanulók fejlesztésére. dr. Újhelyiné Szeverényi Irma Pécsen Montessori módszert alkalmaz. Irmuska létrehozott egy közös felületet a www.sulivilag.hu weboldalon a közös munka hatékonyságának reményében. A szekció közös célként határozta meg a hálózatépítést, kapcsolattartást, horizontális tanulást.

/Oros Róza, SNI adaptációs szakértő, ISZE vezetőoktató és Szász Veronika, tréner/

PÁLYÁZAT

A jövő osztályterme - kísérletező kedvű tanárokat keresünk

Milyen lesz a tanítás 5 év múlva? Hogy értelmezhetjük a tanár szerepét? Milyen az a tanterem, ahol a tanítványaink izgalmas felfedezőútnak élik meg a tanulást? Milyen módszertani megoldásokkal tudjuk elérni, hogy a digitális technológia hatékonyan szolgálja a nevelési - képzési célokat? Ezekre a kérdésekre keresi a választ a European Schoolnet projektje, az iTEC (Innovative Technologies for the Engaging Classroom).

Az adaptáláshoz és teszteléshez várjuk olyan pedagógusok jelentkezését, akik 6-12. évfolyamon tanítanak, fontosnak tartják a projektben felvetett kérdéseket, és van kapacitásuk arra, hogy egy nemzetközi szakértő csapattal osszák meg szakmai tudásukat.

Bővebb információ:

<http://www.sulinet.hu/tart/cikk/Sac/0/36997/1>

Pályázat Ingyenes Pedagógus továbbképzésen való részvételre

A pályázat kifejezett célja, hogy korszerű pedagógiai és iskolaszervezési ismereteket adjon át a hallgatók számára. Olyan szakmódszertani, didaktikai aspektusok kerülnek fókuszba, melyek ismerete nagyban hozzásegítheti a pedagógust a mindennapi munkája során.

Pályázat benyújtásának határideje: 2011. július 05.

A képzés időpontja: 2011. július 19. (kedd)

Bővebb információ:

http://www.pafi.hu/_pafi/palyazat.nsf/ervdocidweburlap/E6473BFFFAB4ED7BC12578A90031AC16

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak

A program célja az oktatók készségeinek fejlesztése, a szakmai kompetenciák javítása nemzetközi környezetben. Az akció 1-6 hetes intenzív kurzusokon vagy szakmai és módszertani továbbképzési programokon való részvételhez nyújt egyéni ösztöndíjat pedagógusoknak.

A továbbképzés helyszíne lehet:

- 27 európai uniós tagország
- 3 EFTA ország (Norvégia, Izland és Liechtenstein)
- Törökország, Horvátország
- Svájc

Beadási határidő: 2011. szeptember 16.

Bővebb információ:

http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?page_id=934

ESEMÉNYEK

Microsoft Nyári Tanártovábbképzés

Idén 15. alkalommal rendezik meg az ingyenes Microsoft Nyári Tanártovábbképzést, a közoktatás legnagyobb informatikai eseményét, melynek célja, hogy az érettségire és az OKJ vizsgákra felkészítő pedagógusok munkáját segítsék.

Helyszín: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Gólyavár épülete, 1088 Budapest Múzeum krt. 6–8.

Időpont: 2011. augusztus 17-18., illetve 19. az akkreditált résztvevőknek

Regisztráció: www.microsoft.hu/ttk2011

<http://www.microsoft.com/hun/ttk/default.msp>

Informatika a felsőoktatásban 2011 Debrecen

A konferencia célja, immár hetedik alkalommal az, hogy áttekintést adjon a jelenlegi helyzetről, és megvitassa azokat a kihívásokat, amelyekkel az oktatók, kutatók és az intézmények szükségszerűen találkoznak.

Helye: Debreceni Egyetem

Időpont: 2011. augusztus 24-26.

<http://nodes.agr.unideb.hu/if2011/index.php/index/index/index/index>

2011 július

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2011 augusztus

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ÉRDEKESSÉGEK INNEN-ONNAN

Tájékoztató a Tisztaszoftver megállapodásról

A Magyar Köztársaság és a Microsoft 2011. június 6-án az oktatási intézmények licenc ellátásáról 2012. március elsejéig érvényes megállapodást kötött. Továbbra is legálisan használhatók a közoktatásban és a felsőoktatásban a Microsoft egyes termékei.

<http://www.tisztaszoftver.hu>

Bemutatkozik a Sulivilág

A Sulivilág egy olyan hiánypótló közösségi oldal, amelynek meg van az esélye arra, hogy a diákokat és tanáraikat átcsábítsa a Facebookról, vagy legalább is kettős jelenlétre készítse őket.

Ma, amikor a diákok egyre több időt töltenek a Facebookon, jó dolog, hogy elindult egy olyan magyar oldal, ahol a tanár is bátrabban mozoghat, és amelyet - ha ügyes - egy új, a tanulók számára is vonzó virtuális oktatási térként tud használni.

A Sulivilág szlogenje "A tudás összeköt" és Bíró György és Szamosvölgyi Mihály alapítók szándéka szerint a közösségi honlapot a gyermekközösségekkel foglalkozó intézmények, szervezetek és azok szereplői - tanárok, diákok, szülők - számára hozták létre, hogy így támogassák az oktatási, és az iskolán kívüli közösségeket.

<http://sulivilag.hu>

INFORMATIKA -SZÁMÍTÁSTECHNIKA TANÁROK EGYESÜLETE

1133 Budapest, Vág u 2/C. Fsz/2.
ISZE 1393 Budapest, Pf.: 319.

- fax: 1/462-0415
- e-mail: isze@isze.hu
- web: www.isze.hu

Az egyesület alapítási éve: 1991.

FMK Azonosító: 01 – 0769 04

ISSN szám: 1217-0178

Felelős kiadó: Kőrösné dr. Mikis Márta
Szerkesztő: Lakosné Makár Erika

erika@lakosvar.hu

Kik szerkesztik ezt a lapot?

Te és én, vagyis mi. Mindenki, akinek jó ötlete, okos gondolata van, s azt szívesen megosztja velünk. Természetesen van szerkesztőbizottság, hiszen másképpen nem születne meg egy-egy szám, de a ti írásaitokból áll össze a tartalom.

Ha van kinek írnod, ha van miről írnod és van hozzá kedved is, akkor csatlakozz hozzánk!

Minden segítséget megköszönünk.
Az **INSPIRÁCIÓ** szerkesztősége

<http://www.isze.hu/inspiracio>